

ปัญหาทาง...ต้องปฏิรูปทั้งระบบ

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

www.tanitsorat.com / facebook.com/tanit.sorat

วันที่ 8 ธันวาคม 2557

สัปดาห์ที่แล้วผมได้มีโอกาสประชุมร่วมกับกลุ่มเกษตรกรสวนยางและสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง ได้รับทราบปัญหาความทุกข์ยากของเกษตรกรชาวสวนยางที่ออกมาดัดฉนวนเรียกกร้องให้รัฐบาลรวมทั้งสมาชิกสภ.ช่วยเหลืออันเนื่องมาจากราคาน้ำยางตกต่ำอย่างรุนแรง **ในช่วงหนึ่งเดือนที่ผ่านมา ราคา น้ำยาง (หาดใหญ่) ลดจากกิโลกรัมละ 51 บาทเหลือเพียง 38 บาทราคาหายไป กิโลกรัมละ 13 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 25.49** ทั้งที่ในช่วงนี้ภาคใต้ฝนตกทุกวันผลผลิตออกมาน้อยราคา น้ำยางควรจะสูงแต่ราคากลับลดลง อย่างไรก็ตามก็ดีตัวเลขราคาส่งออกที่เรียกว่าราคาเอฟโอบีส่งมอบท่าเรือกรุงเทพฯ ราคาในช่วง 30 วันกลับลดลงเพียง 4.35 บาท ซึ่งแนวโน้มราคายางในตลาดโตเกียวซึ่งเป็นตลาดชั้นนำสำหรับซื้อขายราคาจะทรงตัวในระดับนี้ไปอย่างน้อยถึงเดือนมกราคม

ทั้งนี้ราคายางตกต่ำมาต่อเนื่องแต่ช่วงนี้ราคาตกต่ำมากที่สุดในรอบ 3 ปีส่งผลกระทบต่อเกษตรกรชาวสวนยางทั้งจากปัญหาหนี้สินครัวเรือนสูง อันเนื่องมาจากต้องขายน้ำยางในราคาขาดทุน ไม่ขายก็ไม่ได้เพราะต้องมีค่าใช้จ่ายซึ่งทางเกษตรกรแจ้งว่าครอบครัวต้องมีการลดค่าใช้จ่ายด้านอุปโภคและบริโภค ทั้งรถปิกอัพ รถจักรยานยนต์ ฝอยไม้ไผ่ต้องปล่อยให้ไฟแนนซ์มายึดคืน เกษตรกรบางรายที่ดินต้องหลุดมือจากการขายฝากเป็นความเดือดร้อนแสนสาหัส ประเด็นที่เกษตรกรชาวสวนยางต้องการให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือเร่งด่วนเกี่ยวกับเงินชดเชยต้นทุน 1,000 บาท/ไร่ แต่ไม่เกิน 15 ไร่ปรากฏว่าจนถึงขณะนี้เงินยังไม่ตกถึงมือเกษตรกร โดยธนาคารเกษตรและสหกรณ์ หรือ ธกส.สามารถจ่ายได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือ

กลุ่มเกษตรกรเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเข้ามาดูแลเรื่องนี้เป็นการเร่งด่วนเพราะ**แค่โครงการเอาเงิน มาให้เกษตรกรยังติดขัดด้วยกลไกของรัฐคงไม่ต้องพูดถึงการปรับโครงสร้างของยางทั้งระบบ** อีกทั้งจะต้องเข้ามาดูแลเกษตรกรจำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าถึงการช่วยเหลือครั้งนี้เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับการยืนยันเอกสารสิทธิ์ในที่ดินซึ่งเกษตรกรชาวสวนยางทำกินมาหลายสิบปี สำหรับเรื่องเร่งด่วนอีกประการหนึ่งที่รัฐบาลจะต้องเข้ามารับมือกับปัญหาเกี่ยวกับราคาน้ำยางและราคายางแผ่นดิบที่ตกต่ำอย่างไม่เคยมี

มาก่อน โดยขอให้ทบทุนกลไกการรับซื้ออย่างซึ่งรัฐบาลมีการตั้งงบประมาณช่วยเหลือผ่านกองทุนมูล
กัณฑ์กันชนหรือ “BUFFER FUND” ผ่านทาง อสย.หรือองค์การสวนยางซึ่งน่าจะจะมีเงินถึงหมื่นล้านบาท
เข้ามารับซื้ออย่างเพื่อดึงราคาขายให้สูงแต่ข้อเท็จจริงราคาซื้ออย่างกลับต่ำกว่าเอกชน ขณะที่เกษตรกร
ชาวสวนยาง 3 จังหวัดภาคใต้ขอให้เปิดตลาดรับซื้ออย่างที่จังหวัดยะลาเพราะเจ้าหน้าที่ของ อสย.ไม่กล้าเข้า
ไปตรวจดูสินค้าในพื้นที่ ส่งผลให้ราคาน้ำยางใน 3 จังหวัดภาคใต้ลดลงเหลือกิโลกรัมละ 30 บาท

อย่างไรก็ตามยางพาราเป็นพืชเกษตรที่มีศักยภาพสูงสุดเฉพาะตัวเลขส่งออกปี 2557 คาด
ว่าประมาณ 14,230 ล้านเหรียญสหรัฐหรือ 464,900 ล้านบาท แนวทางการแก้ปัญหาอาจต้องมีการ
ปฏิรูปทั้งโครงสร้างอย่างซึ่งมีการโยกย้ายตั้งแต่พันธุ์ยาง ต้นทุนการผลิต ด้านแรงงาน ด้านการเข้าถึงตลาดและ
การแปรรูปผลิตภัณฑ์อย่างซึ่งต้องมีการปฏิรูปทั้งระบบ เริ่มตั้งแต่กฎหมายคือ พรบ.การยางซึ่งอยู่ระหว่างรอ
การพิจารณาของสนช. ควรจะมีการทบทวนกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยางทั้งระบบให้มีการตกลูกก่อนจึงค่อยเข้า
พิจารณาในสนช. อีกทั้งต้นทุนการผลิตของไทยแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านไม่ได้ นอกจากนี้แนวทางการ
ลดพื้นที่หรือโซนนิ่งซึ่งกองทุนสงเคราะห์ยางส่งเสริมให้มีการลดพื้นที่ยางไปปลูกปาล์มน้ำมัน ทั้งหมดนี้
จำเป็นจะต้องมีกลไกและนโยบายที่ชัดเจนไม่ใช่มีแต่นโยบายจากส่วนกลางแต่หน่วยงานในพื้นที่ไม่มีแนว
ปฏิบัติ กลายเป็น “แพลนและนิ่ง” อย่างนี้การแก้ปัญหาอาจก็ไม่ไปถึงไหน

ดังนั้นแนวทางการปฏิรูปยางจะต้องมีการผลักดันอย่างจริงจัง ลำพังกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์คงเอาไม่อยู่เพราะเกี่ยวข้องกับหลายกระทรวง เช่น ด้านตลาดกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รับผิดชอบ
ขณะเดียวกันด้านการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางเกี่ยวข้องกับบีไอไอและกระทรวงอุตสาหกรรม
นอกจากนี้การตัดไม้ยางที่ไม่ให้ผลผลิตแล้วเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก จำเป็นที่ต้องมี
เอกสารรับรองจากกรมป่าไม้ซึ่งไม่สามารถรับรองแหล่งที่มาของไม้ยาง ทำให้การส่งออกไม้ยางและ
เฟอร์นิเจอร์ไม้ยางไม่สามารถเข้าประเทศสหภาพยุโรปได้ จำเป็นต้องส่งออกให้กับประเทศจีนในรูปแบบของ
วัตถุดิบเพื่อไปผลิตและส่งออกไปอียูและถูกกดราคาให้ตกต่ำอยู่ในขณะนี้ ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหา
ราคายางตกต่ำซึ่งมาตรการเฉพาะหน้าคงหนีไม่พ้นต้องช่วยเหลือด้านการเงินของเกษตรกรยาง แต่ขอให้
กลไกที่ให้เงินถึงเกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง แต่ในระยะยาวการแก้ไขจะต้องไปแก้ไขทั้งระบบ อย่า
ทำยุทธศาสตร์เลื่อนลอยแต่ไม่มีแนวปฏิบัติ ถ้าเป็นอย่างนี้...ก็ไม่เรียกว่าเป็นการปฏิรูปอย่างแท้จริง (สนใจ
รายละเอียดเพิ่มเติมดูได้ที่ทางเว็บไซต์ www.tanitsorat.com หรือ www.facebook.com/tanit.sorat)

www.tanitsorat.com

ณ วันนี้มีผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ จำนวน

0	1	1	3	8	4	9	3
---	---	---	---	---	---	---	---

เว็บไซต์คลังสมอง รวบรวมข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านโลจิสติกส์ รวมทั้งทิวเวอร์พอยท์ และ e-Book เช่น รายงานผลกระทบภาคการ
ส่งออกภายใต้เศรษฐกิจโลกชะลอตัว รายงานยุทธศาสตร์หุ้นส่วนเศรษฐกิจ การลงทุนประเทศเพื่อนบ้านฯ รายงานการศึกษาความต้องการภาคเอกชนและ
การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ จากแผนพัฒนาระบบขนส่งฯ และหนังสือด้านโลจิสติกส์ต่างๆ

(สนใจเทปบันทึกการสัมภาษณ์ สามารถติดตามได้ที่ www.youtube.com โดยใช้คีย์เวิร์ด ดร.ธนิศ ใสรัตน์)